

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci žalobce **Ing. J. N.**, bytem ..., zastoupeného Mgr. Vratislavem Urbáškem, advokátem, se sídlem Národní 41, Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 5. 12. 2014, č. j. 5443/M/14, 82278/ENV/14,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 5. 12. 2014, č. j. 5443/M/14, 82278/ENV/14, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč ve lhůtě do třiceti dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupce, Mgr. Vratislava Urbáška, advokáta.**

Odůvodnění:

I. Rekapitulace předchozího řízení a obsah spisu

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí ministra životního prostředí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“). MŽP rozhodnutím ze dne 25. 4. 2014, č. j.

30516/ENV/14-1679/630/14, zamítlo žádost žalobce o vydání vývozního povolení na vývoz dvanácti papoušků.

Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.

Žalobce v roce 2011 požádal MŽP o vydání vývozního povolení k vývozu do Kanady šesti amazoňanů haitských, čtyř amazoňanů jamajských a dvou amazoňanů černožobých. Žalobce uvedl, že jde o papoušky odchované v zajetí. K žádosti připojil registrační listy papoušků, včetně papoušků, o kterých tvrdil, že jsou rodiče jedinců určených k vývozu. Podle těchto dokumentů byli někteří jedinci z jeho vlastního chovu, jiné získal od jiných chovatelů.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „Agentura“), jako vědecký orgán CITES, vydala dne 5. 12. 2011 k vývozu negativní stanovisko. V něm uvedla, že nemůže potvrdit, že vývoz nebude mít škodlivý účinek na zachování druhu. Toto své stanovisko odůvodnila tím, že všechny tři druhy papoušků mají stejnou oblast výskytu a jsou pro chovatele velmi atraktivní kvůli své vzácnosti a ohroženosti. O tom svědčí i nedávný záchyt 74 vajec na letišti ve Vídni. Agentura doporučila provedení testu DNA zaměřeného na prokázání žalobcem deklarované paternity exemplářů. Do té doby Agentura nepovažovala předložené doklady a informace za dostatečné a nemůže potvrdit, že vývoz nebude mít škodlivé účinky na zachování druhů v přírodě.

Ve vyjádření ze dne 5. 3. 2012 Agentura doplnila, že pro vydání souhlasného stanoviska musí být přesvědčena, že jedinci určené k vývozu jsou narozeni a odchováni v zajetí. Testy DNA jsou jediným nezpochybnitelným prokázáním původu. Tyto své názory Agentura potvrdila i ve svém vyjádření k rozkladu žalobce.

Ve svém vyjádření k řízení ze dne 27. 2. 2012 žalobce mimo jiné uvedl, že v požadavku na testy DNA uvedeném ve stanovisku Agentury spatřuje jen snahu oddálit rozhodnutí a poškodit jej finančně, neboť testy jsou velmi nákladné. Uvedl, že pokud má vědecký orgán pochybnosti o původu papoušků, může si testy provést sám a žalobce mu to umožní. Jinak provedení testů odmítá. V podání ze dne 18. 3. 2013 žalobce poté uvedl, že požadavek na testy DNA považuje nadále za zcela zbytečný.

MŽP následně dne 25. 4. 2014 výše uvedeným rozhodnutím žádosti nevyhovělo. Podle něj nebyly splněny podmínky pro vydání vývozního povolení stanovené v čl. 5 odst. 4 ve spojení s čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 338/97, o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi (dále jen „Nařízení Rady“). Konkrétně žalobce v rozporu s čl. 5 odst. 2 písm. b) nepředložil dokumenty dokazující, že papoušci byli získáni v souladu s právními předpisy o ochraně dotyčných druhů; Agentura vydala nesouhlasné stanovisko; a MŽP nedospělo k názoru, že neexistují žádné další okolnosti týkající se zachování druhu, které mluví proti vydání vývozního povolení.

MŽP s odkazem na stanovisko Agentury nepovažovalo doklady o původu papoušků přiložené žalobcem k žádosti za dostačující. Na základě nich tedy nemohlo učinit závěr, že papoušci byli narozeni a odchováni legálním způsobem v zajetí. Podle čl. 26 odst. 2 nařízení Komise č. 865/2006, o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s těmito druhy (dále jen „Nařízení Komise“) přitom vyplněný formulář se žádostí musí být doprovázen takovými písemnými důkazy, které tento orgán považuje za nezbytné k tomu, aby mohl posoudit, zda na základě čl. 5 Nařízení Rady má být povolení nebo potvrzení vydáno. Žalobce však přiložil pouze kopie registračních listů. Ty jsou však pouze dokladem o splnění povinnosti zákonné registrace exempláře, a nikoliv potvrzením o původu. MŽP považovalo za nezbytné původ zjistit testem DNA. Zdůraznilo, že Agentura provedení testů DNA doporučila z důvodu

nelegální činnosti s druhy, které žalobce chce vyvézt. Přitom analýzu DNA dle MŽP musí podle čl. 26 odst. 2 Nařízení Komise zajistit a předložit žadatel. V odůvodnění se MŽP také obsáhle vypořádalo i s dalšími jednotlivými argumenty žalobce. MŽP uzavřelo své odůvodnění tím, že není možné vyloučit, že exempláře určené k vývozu mohou pocházet z nedovoleného obchodu.

Ministr životního prostředí napadeným rozhodnutím rozklad žalobce zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění se vypořádal s argumenty žalobce a ztotožnil se se závěry MŽP. Podle ministra prokazatelně dochází k nelegálnímu obchodu s papoušky těch druhů, které plánuje žalobce vyvézt. Agentura by tedy musela být přesvědčena, že jde skutečně o jedince narozené a odchované v zajetí, což se však nestalo.

S ohledem na negativní stanovisko Agentury podle ministra nebylo na místě provádět další dokazování. Podle § 51 odst. 3 správního řádu je-li totiž zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Negativní stanovisko Agentury bylo takovou skutečností.

Ministr dále v reakci na námitky žalobce uvedl, že odchyt vajec na letišti ve Vídni byl pro rozhodnutí relevantní a Agentura věc posoudila v souladu se zásadou předběžné opatrnosti. Žalobci přisvědčil, že skutečně nedošlo ze strany MŽP k výzvě, aby žalobce doplnil svou žádost o testy DNA. V tomto smyslu je rozhodnutí MŽP zatíženo procesní vadou. Nicméně podle § 89 odst. 2 správního řádu k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží. Žalobce měl přitom možnost vyjádřit se ke stanovisku Agentury, které požadovalo testy DNA. Ve svém vyjádření ze dne 27. 2. 2012 však uvedl, že testy provést odmítá.

II. Argumentace účastníků

Žalobce v žalobě uvádí, že napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno. Dále namítá, že splnil všechny podmínky pro vydání vývozního povolení podle Nařízení Rady. Podle něj dostatečně prokázal, že papoušci byli odchováni v zajetí, a to chovatelskými záznamy podle § 24 zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodování s ohroženými druhy“).

Pokud MŽP mělo pochybnosti o úplnosti žádosti, mělo žalobce vyzvat k odstranění vad podání podle § 45 odst. 2 správního řádu. MŽP ani ministr testy DNA nikdy nevyžadovali. Tento požadavek byl pouze ve stanovisku Agentury. Žalobce nemá povinnost tyto testy provádět bez konkrétní výzvy správního orgánu. Poukazuje rovněž na zdravotní a psychickou zátěž testů pro papoušky a na jejich značnou cenu.

Žalobce dále namítá, že stanovisko Agentury je zcela nelogické až absurdní, neboť není možné, aby vývoz jedince, který je legálně odchován v zajetí, měl negativní vliv na zachování druhu ve volné přírodě. Žalobce toto stanovisko považuje za projev libovůle. Podle žalobce rozvoj chovu v zajetí jednoznačně vede ke snížení tlaku na volně žijící populaci druhu.

Žalobce považuje také za skandální, že záchyt 74 vajec na vídeňském letišti je spojován se žalobcem a je tedy důvodem nevydání povolení k vývozu. Žalobce je řádným světově uznávaným chovatelem a tato spojitost jej poškozuje.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje žalobu zamítnout. Podle něj bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se všemi právními předpisy. Vývoz jedinců by mohl mít

negativní důsledky pro volně žijící populaci, pokud by vyvážení papoušci pocházeli z volné přírody a nebyli odchováni žalobcem. Protože prokazatelně dochází k nelegálnímu obchodu s jedinci stejného druhu, bylo nutné, aby Agentura byla přesvědčena o tom, že jedinci skutečně byli odchováni v zajetí. Ministerstvo a Agentura však nedospěly v řízení k přesvědčení, že jedinci určení k exportu byli narozeni a odchováni v zajetí. Podle žalovaného chovatelské záznamy nejsou důkazem o původu exemplářů. Z § 24 odst. 3 zákona o obchodování s ohroženými druhy vyplývá, že původ exempláře se prokazuje údaji a dokumenty podle požadavků Nařízení Rady a zákona.

Žalovaný dále nesouhlasí s tím, že by žalobce byl jakkoliv zkrácen na svých právech tím, že nebyl formálně vyzván k doplnění žádosti o testy DNA. Podle něj totiž žalobce byl seznámen se stanoviskem Agentury, která testy doporučila, a ve svých podáních opakovaně konstatoval, že provedení testů DNA odmítá.

Žalovaný se dále domnívá, že stanoviska Agentury, která mají podle Nařízení Rady zásadní význam pro řízení o žádosti o vývozní povolení, jsou odůvodněna dostatečným způsobem a nelze je považovat za akt svévole nebo libovůle.

Při jednání žalobce i žalovaný setrvali na svých návrzích a v podrobnostech odkázali na svá písemná podání.

III. Hodnocení soudu

Městský soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního) a dospěl k následujícím závěrům.

Žalobce předně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Podle ustálené judikatury správních soudů nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013 č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28).

Žalobce tuto svou námitku konkretizuje pouze potud, že ministr se údajně nezabýval jeho námitkou, že stanovisko Agentury je mylné a že vychází z nepodložených domněnek. Ministr se však těmito námitkám žalobce dostatečně věnoval na s. 4 až 6 napadeného rozhodnutí. Podle soudu se ministr v napadeném rozhodnutí detailně zabýval i ostatními námitkami žalobce z rozkladu a dostatečně odůvodnil, proč jim nepřisvědčil.

V dané věci je však podle soudu zásadní otázka odůvodnění stanoviska Agentury, které bylo určující pro rozhodnutí v dané věci. Soud se tedy bude nejdříve věnovat námitkám žalobce směřujícím proti stanovisku Agentury.

Podle čl. 5 odst. 4 Nařízení Rady vývoz exemplářů druhů, jež jsou zařazeny do příloh B a C, ze Společenství je možný pouze poté, co bylo předloženo vývozní povolení. Vývozní

povolení smí být vydáno teprve poté, kdy došlo ke splnění podmínek uvedených v odst. 2 písm. a), b), c) bod i) a písm. d).

Podle čl. 5 odst. 2 Nařízení Rady vývozní povolení smí být vydáno pouze po splnění těchto podmínek:

- a) příslušný vědecký orgán písemně oznámil, že odchyt či sběr exemplářů ve volné přírodě nebo jejich vývoz nebude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje;
- b) žadatel předloží dokumenty dokazující, že exempláře byly získány v souladu s právními předpisy o ochraně dotyčných druhů; v případě, kdy se žádost podává v jiném členském státu, než ze kterého exemplář pochází, slouží jako důkaz potvrzení, v němž je uvedeno, že exemplář byl získán z volné přírody v souladu s právními předpisy, které platí na území takového státu;
- c) výkonný orgán se přesvědčí, že:
 - i) jakýkoli živý exemplář bude tak připraven a přepravován, aby se minimalizovalo nebezpečí zranění, poškození zdraví nebo krutého zacházení; a
 - d) výkonný orgán členského státu po konzultaci s příslušným vědeckým orgánem dospěje k názoru, že neexistují žádné další okolnosti týkající se zachování druhu, které mluví proti vydání vývozního povolení.

Kladné stanovisko Agentury je v souladu s právě citovaným čl. 5 odst. 4 ve spojení s čl. 5 odst. 2 písm. a) Nařízení Rady jednou z podmínek pro udělení vývozního povolení. Není-li takového kladného stanoviska, nelze vývozní povolení vydat. Proto soud souhlasí s názorem ministra v napadeném rozhodnutí, že v daném řízení po obdržení negativního stanoviska Agentury bylo možno v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu již neprovádět další dokazování. Podle tohoto ustanovení správního řádu je-li zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. O to však bylo podstatnější, aby se správní orgány zabývaly tím, zda stanovisko Agentury splňuje požadavky na něj kladené.

V tomto kontextu soud především poznamenává, že soudní přezkum stanoviska Agentury je omezený. Agentura není správním orgánem ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 soudního řádu správního, protože ve své funkci vědeckého orgánu nerozhoduje o právech a povinnostech adresátů veřejné správy, nýbrž správním orgánům poskytuje odborné podklady pro jejich činnost. Soudy v rámci žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, které vychází ze stanoviska vědeckého orgánu CITES, věcně nepřezkoumávají toto stanovisko po odborné stránce, ale přísluší jim pouze posuzovat, zda je odborné stanovisko vědeckého orgánu (ať kladné či záporné) dostatečně logicky a přesvědčivě odůvodněno a zda nepřekračuje obecný zákaz libovůle a svévole, neboť bez efektivní soudní ochrany by nebylo možné se úspěšně bránit proti excesům (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 6 As 80/2012-49). Stejně principy by podle soudu měly platit i pro přezkum stanoviska Agentury správními orgány.

Podle žalobce je stanovisko Agentury nelogické až absurdní, neboť na zachování druhu v přírodě nemůže mít žádný negativní vliv vývoz jedince, který je legálně odchován v zajetí. Podle soudu však Agentura nic takového netvrdí. Agentura své stanovisko založila právě na skutečnosti, že na základě dodaných důkazů není přesvědčena o tom, že vyvážené exempláře jsou odchovány v zajetí. Pokud by totiž nebyly odchovány v zajetí a byly získány ve volné přírodě, ať již přímo nebo z vajec sebraných ve volné přírodě, tak existuje zřejmá vazba na zachování druhu ve volné přírodě. Takoví jedinci či vejce by totiž byli protiprávně odejmuti

z přírody. Obchodování s nimi by mělo na zachování druhu negativní vliv, neboť by podněcovalo odchyt chráněných druhů papoušků ve volné přírodě, či sběr jejich vajec. V tomto ohledu je relevantní i Agenturou podaná informace o záchytu vajec na vídeňském letišti. Ta totiž potvrzuje fakt, že se obchoduje i s exempláři získanými nelegálním způsobem a tyto se nacházejí u veřejnosti.

Soud vnímá roztrpčení žalobce, který se cítí být dotčen uvedením této informace v kontextu jeho žádosti. Nicméně Agentura nikde netvrdí, že tato událost má se žalobcem nějakou spojitost. Jde pouze o uvedení kontextu relevantního pro obchodování s daným druhem papoušků a tedy skutečnosti, proč je třeba důkladně trvat na prokázání původu obchodovaných papoušků.

Soud se však přesto domnívá, že stanovisko Agentury v soudním přezkumu neobstojí, neboť je nedostatečně odůvodněné. Agentura vydala negativní stanovisko, které bylo odůvodněno tím, že předložené doklady a informace nepovažuje za dostatečné pro učinění závěru, že jedinci určení k vývozu jsou narozeni a odchováni v zajetí. Z tohoto důvodu nemůže tedy potvrdit, že vývoz nebude mít škodlivé účinky na zachování druhů v přírodě. Negativní stanovisko Agentury je tak v důsledku založeno na tom, že Agentura neví, jaký je skutečný původ vyvážených papoušků. Tato nejistota ohledně klíčové otázky v dané věci však nemůže být dostatečným důvodem pro negativní stanovisko. To totiž není založeno na skutečnostech a vědeckých zjištěních, ale na nevědomosti Agentury o této otázce.

Agentura své stanovisko vedle pochybností o původu vyvážených papoušků odůvodnila dále následujícími okolnostmi: záchyt vajec na letišti ve Vídni, ohroženost vyvážených druhů, jejich vzácnost či stejnou oblast výskytu druhů. Tyto důvody však přesvědčivým podkladem pro negativní stanovisko samy o sobě být nemohou. Žalobci je totiž třeba přisvědčit v tom, že tyto informace samy o sobě nijak nevysvětlují, proč by škodlivý účinek na zachování druhu měl přesun v zajetí odchovaných jedinců z chovu v Česku k chovateli do Kanady. Tyto skutečnosti uvedené Agenturou nabývají relevanci až ve spojení s případnou informací, že vyvážené exempláře nejsou narozené a odchované v zajetí. Tato skutečnost, však zůstala nejistá. V případě, že by bylo prokázáno, jak tvrdí žalobce, že papoušci se narodili a byli odchováni v zajetí, tak ze stanoviska Agentury nevyplývají žádné důvody, proč by mělo být negativní.

Soud rozumí postupu Agentury v nyní posuzované věci do té míry, že Agentura sama dokazování v tomto ohledu neprováděla. Úkolem Agentury podle čl. 5 odst. 2 písm. a) Nařízení Rady je totiž pouze podat vědecký názor na otázku, zda „odchyt či sběr exemplářů ve volné přírodě nebo jejich vývoz nebude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje“. Musí jít o „o odborné a komplexní posouzení vnější reality“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 6 As 80/2012-49). Do pravomoci Agentury ve smyslu tohoto ustanovení Nařízení Rady již nepatří určování původu vyvážených papoušků. Tato otázka má být předmětem dokazování ve správním řízení. Pokud však Agentura neměla v této otázce jisto, neměla vydávat negativní stanovisko.

Pokud na posouzení této otázky záleželo její rozhodnutí v dané věci, měla být otázka původu nejdříve ve správním řízení zjištěna takovým způsobem, aby o této otázce nebyly důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Pokud Agentura či správní orgán nepovažovaly pro vyřešení této otázky žalobcem dodané dokumenty za dostatečné, bylo na místě postupovat podle § 45 odst. 2 správního řádu. Podle něj nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě. V dané věci však Agentura takto nepostupovala a vydala negativní

stanovisko, aniž vyčkala zjištění klíčové okolnosti, na jejíž neznalosti založila své negativní stanovisko.

V reakci na argumentaci žalovaného soud přitom nepřisvědčuje jeho námitce, že provádění paternitních testů DNA, které Agentura doporučovala, nebylo možné, či že jakákoliv aktivita v tomto ohledu by byla bezpředmětná, neboť žalobce údajně deklaroval, že papoušky testům DNA nevystaví. Žalobce však podle soudu nikdy nedeklaroval absolutní odmítnutí provedení testů DNA. Ve svém vyjádření z 27. 2. 2012, byť s takovým postupem nesouhlasil, žalobce naopak explicitně uvedl, že testy DNA u papoušků případně umožní. Ani z vyjádření žalobce ze dne 18. 3. 2013 nijak nevyplývá, že testy DNA striktně odmítá. Zde žalobce pouze argumentoval, že je za daných okolností považuje za zcela zbytečné.

Podle soudu tedy v nyní posuzovaném případě není stanovisko Agentury odůvodněno přesvědčivě. Negativní stanovisko Agentury je přitom samo o sobě důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce a je jako klíčový důvod uvedeno také v napadeném rozhodnutí i v jemu předcházejícím rozhodnutí orgánu prvního stupně. Z těchto důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil.

K dalším žalobním námitkám soud uvádí následující.

Na absenci prokázání, že vyvážení papoušci byli skutečně narozeni a odchováni v zajetí, MŽP založilo i další dva důvody pro odmítnutí žádosti žalobce. Tedy, že nelze učinit závěr, že žalobce předložil dokumenty dokazující, že papoušci byli získáni v souladu s právními předpisy o ochraně dotyčných druhů, a že nelze dospět k závěru, že neexistují žádné další okolnosti týkající se zachování druhu, které mluví proti vydání vývozního povolení. Jak Agentura, tak MŽP k prokázání původu vyžadovaly provedení testů DNA. Žalobce opodstatněnost provádění testů DNA rozporuje.

Podle čl. 26 odst. 2 Nařízení Komise náležitě vyplněný formulář se žádostí o vývozní povolení se předloží výkonnému orgánu členského státu, na jehož území se exempláře nacházejí, a obsahuje takové informace a musí být doprovázen takovými písemnými důkazy, které tento orgán považuje za nezbytné k tomu, aby mohl posoudit, zda na základě článku 5 Nařízení Rady má být povolení nebo potvrzení vydáno.

Podle čl. 50 odst. 2 Nařízení Komise náležitě vyplněný formulář žádosti o potvrzení podle čl. 5 odst. 2 písm. b), odst. 3 a 4 Nařízení Rady se předloží výkonnému orgánu členského státu, v němž se exempláře nacházejí, spolu s nezbytnými informacemi a písemnými důkazy, které tento orgán považuje za nezbytné k tomu, aby mohl posoudit, zda má být potvrzení vydáno.

Podle čl. 54 Nařízení Komise exemplář živočišného druhu je možné považovat za exemplář narozený a odchovaný v zajetí pouze tehdy, jestliže je příslušný výkonný orgán po konzultaci s příslušným vědeckým orgánem členského státu ubezpečen, že exemplář je potomstvem nebo je odvozen z potomstva narozeného nebo jinak vyprodukovaného v kontrolovaném prostředí z rodičů, kteří kopulovali nebo jejichž gamety byly jinak přeneseny v kontrolovaném prostředí.

Podle čl. 55 Nařízení Komise pokud pro účely článku 54 považuje příslušný orgán za nezbytné zjistit rodový původ (předky) živočicha pomocí analýzy krve nebo jiné tkáně, zajišťuje se taková analýza nebo nezbytné vzorky způsobem stanoveným tímto orgánem.

Podle soudu z těchto předpisů, ani z žádných jiných, nevyplývá povinnost žalobce původ vyvážených exemplářů chráněného druhu prokázat testy DNA. Původ může být prokazován i takovými doklady, ze kterých lze ověřit, že k narození chráněných živočichů došlo v zajetí a že se jedná o jedince odchované a nikoliv získané z volné přírody. V daném případě žalobce správnímu orgánu předložil se žádostí pouze registrační listy. Podle § 23 odst. 3 zákona o obchodování s ohroženými druhy registrační list však není úředním potvrzením o zákonném

původu exempláře. Nicméně na druhou stranu z tohoto ustanovení nijak nevyplývá, že by registrační listy nemohly být důkazním prostředkem, ze kterého lze původ dovodit.

Soud se však domnívá, že obecně správní orgány jsou oprávněny paternitní testy DNA vyžadovat, jak je zřejmé i z čl. 55 Nařízení Komise. Za konkrétních skutkových okolností může správní orgán dojít k závěru, že z nějakého důvodu mu k prokázání původu jedinců nedostačují písemné dokumenty. Registrační listy nebo chovatelské záznamy totiž nejsou nezpochybnitelným důkazem prokazujícím původ papoušků. Lze také odkázat na názor Nejvyššího správního soudu, podle kterého u řady druhů chráněných živočichů lze jejich původ na základě současných poznatků bezpečně prokázat jen paternitním DNA testem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 8 As 62/2006-97). Vyžadování provedení testů DNA spadá do vlastního uvážení správního orgánu. Nicméně požadavek na testy DNA i s ohledem na svou nákladnost a zátěž pro živočichy musí být v každém jednotlivém případě dostatečně odůvodněny. Jinými slovy správní orgán musí přesvědčivě odůvodnit, proč v daném konkrétním případě nepovažuje jiné důkazy za dostatečné, a proč vyžaduje provedení testů DNA.

K otázce, zda byl požadavek provedení testů DNA dostatečně odůvodněný v nyní posuzovaném případě, se však soud, vzhledem k tomu, že výše dospěl k závěru, že napadeného rozhodnutí je založeno na nedostatečně odůvodněném stanovisku Agentury, nevyjadřuje. Tato otázka bude na posouzení žalovaného v pokračujícím řízení.

S ohledem na výše uvedené soud dospěl k názoru, že napadené rozhodnutí je nutno zrušit podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního).

Na správních orgánech nyní bude, aby ve věci znovu rozhodly, a to s přihlédnutím k právním názorům, které byly vyjádřeny v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního).

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce. Žalobce byl v této věci zastoupen advokátem a má tedy právo na náhradu nákladů řízení za toto zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jeho náklady řízení tvoří jednak zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 3 000 Kč a jednak odměna zástupci za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast na jednání) a související náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle citované vyhlášky č. 177/1996 Sb., plus DPH ve výši 21 %. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 15 342 Kč k rukám jeho zástupce.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. října 2017

JUDr. Karla Č h á b e r o v á
předsedkyně senátu